

การบริหารจัดการน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรแปลงใหญ่

บ้านคลองยาง หมู่ 4 ตำบลคลองยาง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

•สภาพพื้นที่ดำเนินโครงการ

โดยทั่วไปในพื้นที่ตำบลคลองยาง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ลักษณะเป็นดินร่วน เหมาะสำหรับการเพาะปลูก และทำการเกษตร ชั้นหินให้น้ำเป็นชั้นตะกอนตะกอนน้ำยุคใหม่ มีปริมาณน้ำบาดาล 2-10 ลูกบาศก์เมตร/หัวโมงคุณภาพน้ำดี

•สภาพปัญหาในพื้นที่

ไม่มีแหล่งน้ำสำหรับการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง มะม่วงยืนต้นตาย ส่วนแหล่งน้ำตามธรรมชาติจะแห้งไปในช่วงเดือนเมษายน ต้องรอน้ำฝนเพียงอย่างเดียว ในบางปีฝนไม่ตกตามฤดูกาล และปริมาณน้ำฝนน้อยไม่เพียงพอสำหรับความต้องการ จึงจำเป็นต้องใช้น้ำบาดาล เพื่อนำมาเป็นน้ำต้นทุนในการทำการเกษตรกรรม

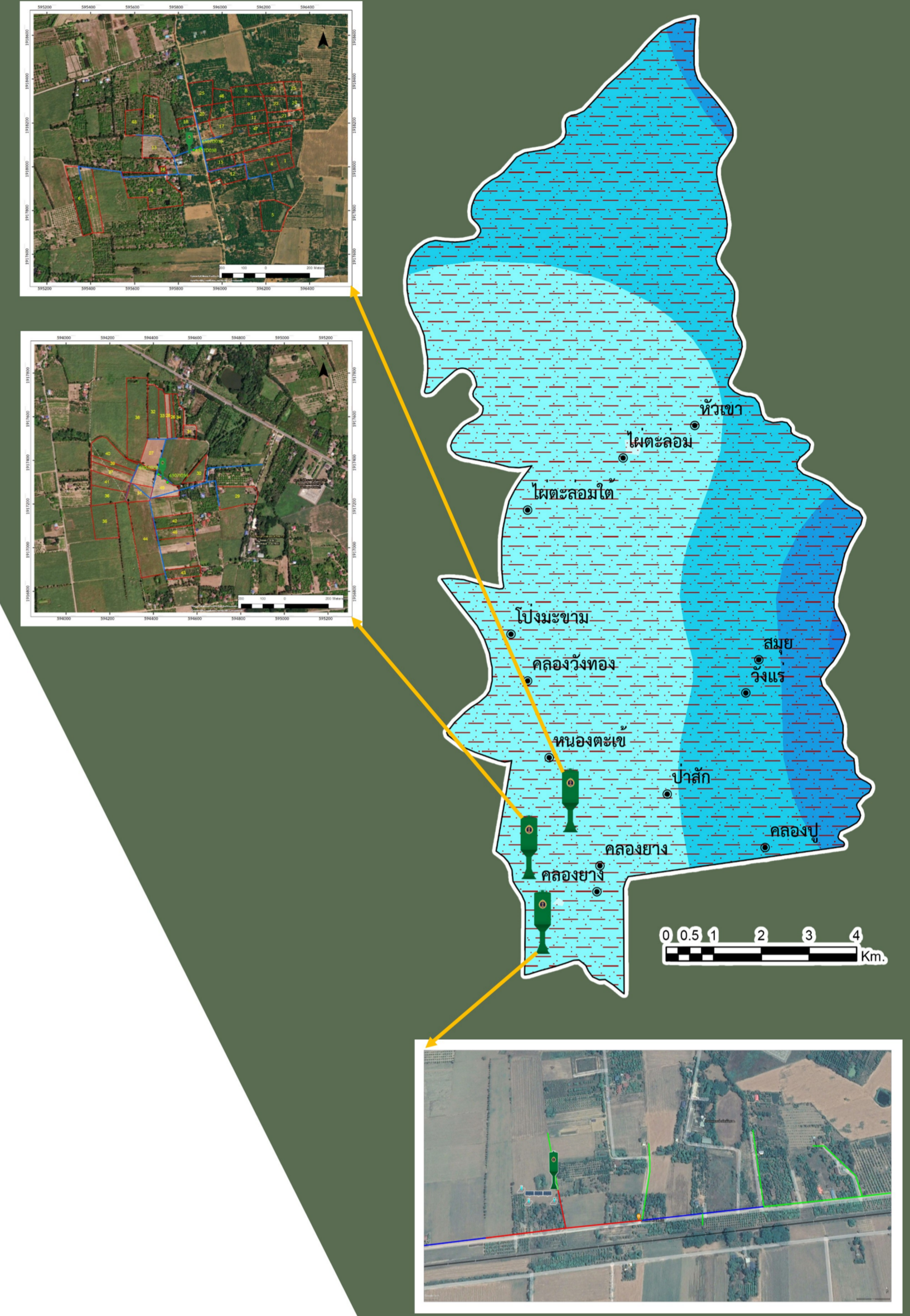
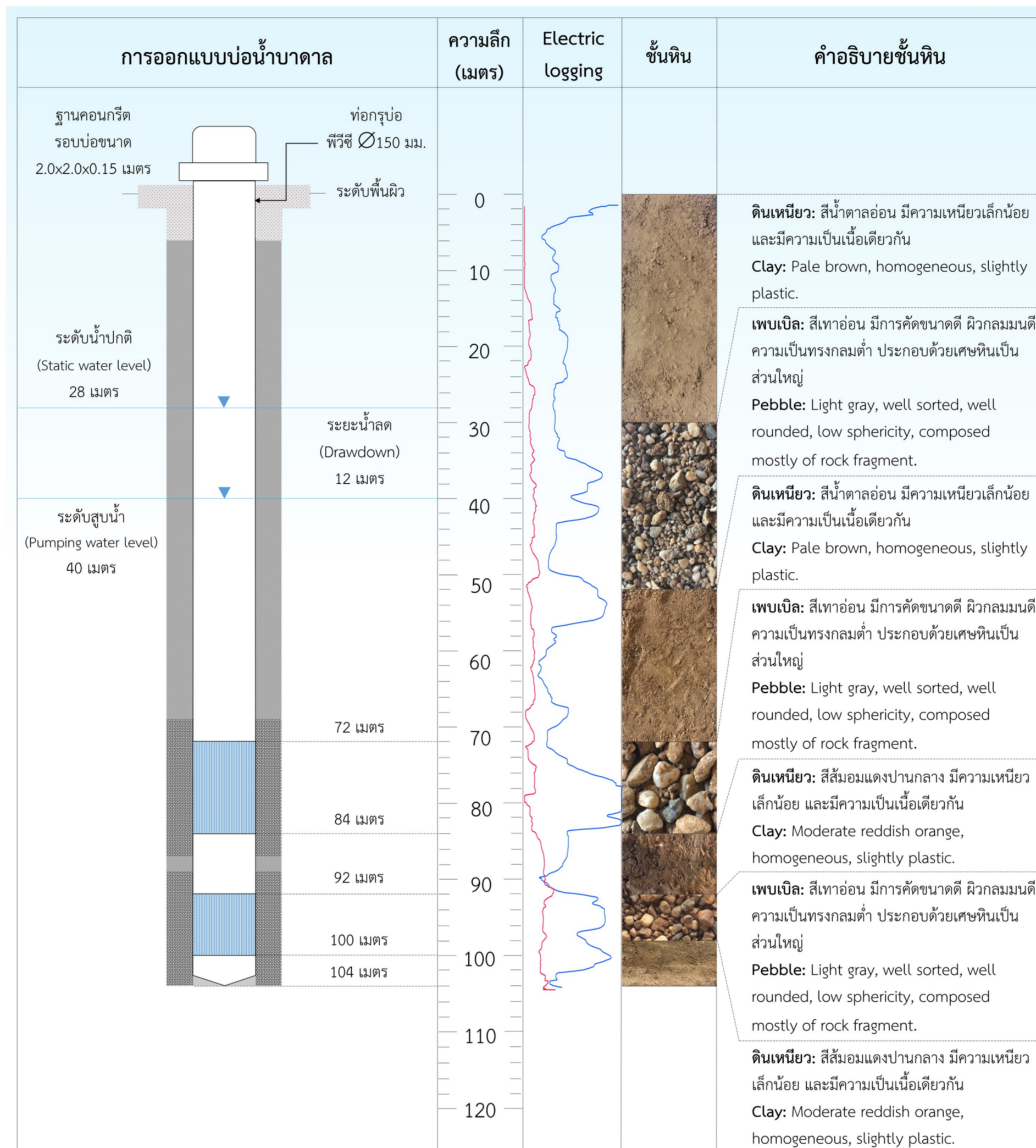

•วัตถุประสงค์การดำเนินงาน

1. เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในลักษณะของการบูรณาการแหล่งน้ำบาดาลร่วมกับน้ำผิวดิน ในพื้นที่ขาดแคลนน้ำ
2. เพื่อก่อสร้างระบบกระจายน้ำบาดาลในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่ และสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรขนาดใหญ่ในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่ ให้มีการใช้น้ำบาดาลอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อส่งมอบการบริหารจัดการน้บาดาล ระบบกระจายน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการน้ำบาดาลร่วมกับกลุ่มเกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพ

•ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. การคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ
2. การสำรวจพื้นที่
3. การสำรวจธรณีฟิสิกส์
4. การเจาะและพัฒนาระบบน้ำบาดาล
5. การหยั่งธรณีหลุมเจาะ
6. การสูบทดสอบปริมาณน้ำ
7. การออกแบบระบบกระจายน้ำ
8. การวิเคราะห์คุณภาพน้ำ
9. การก่อสร้างระบบกระจายน้ำ
10. การส่งมอบโครงการ
11. การรายงานและสรุปผล

•สรุปผลการดำเนินงาน

พื้นที่ทำการเกษตรกรรมได้รับการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร จำนวน 808 ไร่ ทำให้ลดความเสี่ยงในการทำการเกษตรกรรม และลดความเสียหายจากปัญหาขาดแคลนน้ำ มีระบบกระจายน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร ที่ช่วยให้การใช้น้ำมีความประหยัดและมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับการผลิตพืชผลทางการเกษตรเชิงคุณภาพ คริวเรือนที่ได้รับประโยชน์ จำนวน 69 คริวเรือน มีน้ำใช้เพื่อการเกษตรและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากน้ำบาดาล ทำให้ตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรน้ำบาดาล มีปริมาณน้ำต้นทุนเพิ่มขึ้น 453,600 ลูกบาศก์เมตร/ปี

•ความร่วมมือภาคเครือข่าย

•การดำเนินงานหลังจัดทำโครงการแล้วเสร็จ

1. การส่งเสริมให้กลุ่มผู้ใช้น้ำบาดาลเพื่อการเกษตรจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
2. การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้น้ำบาดาลเพื่อพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ร่วมกับ ธ.ก.ส
3. ให้คำแนะนำ ติดตามการดูแลบำรุงรักษาระบบน้ำบาดาล และระบบกระจายน้ำบาดาล
4. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ

•ความคุ้มค่า

ก่อนได้รับโครงการ	หลังได้รับโครงการ
พืชที่ปลูก : อ้อย (ระยะเวลา 1 ปี)	พืชที่ปลูก : มะม่วงโชคอนันต์ (ระยะเวลา 1 ปี)
ต้นทุนการผลิตต่อไร่ : ค่าไถที่เตรียมดิน 3,500 บาท ค่าปุ๋ย 1,500 บาท ค่าพันธุ์อ้อย 1,000 บาท ค่ายาฆ่าหญ้า 1,200 บาท ค่ารถตัด รถบรรทุก 1,200 บาท	ต้นทุนการผลิตต่อไร่ : ค่าตัดแต่งกิ่ง 1,500 บาท ค่าปุ๋ย-ยาฆ่าแมลง 3,000 บาท ค่าเก็บเกี่ยว 2,000 บาท (ใช้รถไถและรถบรรทุก 1 บาท ผลผลิตต่อไร่ละ 2 ตัน)
รวมต้นทุนการผลิตต่อไร่ : 8,400 บาท	รวมต้นทุนการผลิตต่อไร่ : 6,500 บาท
ราคาขาย : ต้นละ 850 บาท 1 ไร่ผลิตได้ 10 ตัน	ราคาขาย : ต้นละ 7,000 บาท 1 ไร่ผลิตได้ 2 ตัน
รายได้ : 8,500 บาท/ไร่	รายได้ : 14,000 บาท/ไร่
กำไร : 100 บาท/ไร่	กำไร : 7,500 บาท/ไร่

นายรัชชัย เคียงคู่

ก่อนได้รับโครงการ	หลังได้รับโครงการ
พื้นที่ทำการเกษตร 300-400 ไร่	พื้นที่ทำการเกษตร 808 ไร่
เกษตรกร 1 ราย ปลูกพืชชนิดเดียว	เกษตรกร 1 ราย สามารถปลูกพืชได้หลากหลายขึ้น
ผลผลิตที่ได้ไม่มีประสิทธิภาพ	ได้ผลผลิตเต็มจำนวนมีประสิทธิภาพ บวกกับมีตลาดรองรับ สามารถทำกำไรได้จำนวนมาก
มีการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร	มีการใช้สารเคมีในการทำการเกษตรลดลง

รางวัลพื้นที่ต้นแบบผู้ใช้น้ำบาดาลเพื่อการเกษตรระดับดีเด่น ของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ประจำปี พ.ศ. 2565

โทร 0 5585 1127
 โทรสาร 0 5585 1129
 Email : bgr7kpp@gmail.com

สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 7 (กำแพงเพชร)
 84 ม. 8 ต.บึงสามพัน อ.เมืองกำแพงเพชร จ.กำแพงเพชร 62000